

ת"פ 28551/10/18 - מדינת ישראל נגד עמאר אבו אלהווא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 28551-10-18 מדינת ישראל נ' אבו אלהווא(עצור/אסיר
(בפיקוח)

לפני
בעניין: כבוד השופט אלי אברבנאל
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עמאר אבו אלהווא (עצור/אסיר
(בפיקוח)

הנאשם

גזר דין

1. ביום 13.6.2019 הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 בצירוף 335(א)(1); ובעבירת ניסיון לעבירה כאמור.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שביסוד ההרשעה, ביום 6.10.2018 נסע הנאשם במכוניתו מסוג פורד בכביש מס' 20, ממחלף בן ציון לכיוון פסגת זאב בירושלים. באותה עת נסעה בכביש האמור מכונית מסוג טויוטה שהייתה נהוגה על ידי א' ס' (להלן גם: **המתלונן**). לצידו של ס' ישב נוסע נוסף (להלן גם: **האחר**). משמכונית הטויוטה סטתה לעבר הנתיב השמאלי שבו נסע הנאשם, "נוצרה צמידות בין הרכבים. אז, הסיט הנאשם את רכבו לעבר רכב הטויוטה, נסע בצמידות אליו עד ששני כלי הרכב נעצרו. הנאשם יצא אל רכבו של ס' והתפתח דין ודברים בין השניים... בשלב מסוים יצא ס' מרכבו ובין הנאשם לס' והאחר התפתחה תגרה שטיבה אינו ידוע במדויק למאשימה, אשר במהלכה הופעלה אלימות הדדית בין הנאשם למתלונן".

לאחר שעוברי אורח הפרידו בין הניצים, נכנס הנאשם למכוניתו כשעמו האחר. "בשלב זה, בעוד סלאימה, יחד עם עוברי אורח נוספים, עמדו צמוד לדלת רכב הטויוטה הפתוחה, פתח הנאשם בנסיעה מהירה מתוך כוונה אלימה. הנאשם פגע עם רכבו בגופו של ס' ובכף רגלו של אדם נוסף בשם מוחמד גנים בעוצמה, ונבלם על ידי דלת רכב הטויוטה הפתוחה. אז, נסע הנאשם בהילוך אחורי. ס' דידה לקדמת רכב הטויוטה על מנת להתרחק מהנאשם ונפל על הכביש. מיד בהמשך, נסע הנאשם בשנית לעבר ס' שהיה שרוע על הארץ. האחר הוציא את פלג גופו העליון מהחלון השמאלי של הרכב והשליך לעבר ס' מוט ברזל שהיה ברכב הפורד. לאחר מכן נסעו הנאשם והאחר מן המקום, ובסמוך לכך עצר הנאשם את רכבו ודיווח על האירוע למשטרה".

כתוצאה מכך נגרמו לס' חבלות מרובות בכל חלקי גופו, לרבות חתך פעור מעל הגבה שמאלית, שבר מרוסק תוך מפרקי בשורש כף היד, קרעים בגידים בכתף ימין וכן שבר באחת מחוליות עמוד השדרה. לגנים נגרמו חבלה בקרסול כף רגל ימין וסימני שפשוף.

הראיות

3. בין הראיות שהגישו הצדדים לבית המשפט בטרם הגשת כתב האישום המתוקן, תמליל השיחה שיזם הנאשם למשטרה מיד בתום האירוע, ובו דבריו למוקד המשטרה, כי זה עתה הותקף על ידי נהג רכב טויוטה שחסם את נתיב נסיעתו; כי נאלץ להתגונן מתקיפתו; ובשל כך כדבריו "הלכנו מכות".

כמו כן ב"כ הנאשם הגיש בהסכמת המאשימה תקליטורים ובהם, תיעוד חלקי של אירוע התגרה האמור, שאין בהם להוסיף באופן ממשי על עובדות כתב האישום המתוקן.

המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם, שממנו עולה כי הנאשם הורשע שבע פעמים בעבר, בין היתר בגין עבירות רכוש ואלימות, ונדון בשל כך בין היתר שלוש פעמים לתקופות מאסר בפועל של חודשים אחדים בכל פעם, ופעמיים למאסר בעבודות שירות.

תסקירי שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 26.9.2019, נמסר כי הנאשם לוקח אחריות חלקית על מעשיו ומצמצם את חלקו בעבירות שבהן הורשע. הנאשם מסר כי בסיטואציות אלימות הוא מתקשה לשלוט בעצמו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל דימוי עצמי וסף תסכול נמוכים, מרוכז בעצמו ומתקשה לתקשר עם סביבתו ועל כן משתמש באלימות כאמצעי. עוד צוין כי הנאשם נוהג באופן אימפולסיבי ואלים כשהוא חש פגיעה בכבודו, ללא חשיבה על השלכות מעשיו. הליכים משפטיים קודמים לא הרתיעו אותו מנקיטה בדרך זו פעם נוספת. משכך העריך שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה לכך שהנאשם ישוב ויבצע עבירת אלימות חמורה בעתיד. עם זאת ציין שירות המבחן כי ההליך שבו נתון הנאשם מדרבן אותו, לראשונה בחייו, להשתלב בטיפול ארוך טווח על מנת להפחית ממידת מסוכנותו. משכך לבקשת שירות המבחן נדחה מועד הטיעונים לעונש, כדי לאפשר קיום הליך טיפולי בנאשם בטרם ייגזר דינו.

בתסקיר שהוגש ביום 28.1.2020 מסר שירות המבחן כי הנאשם השתתף בתכנית טיפולית בת חמישה חודשים, וכי במהלכה עבר כברת דרך משמעותית. שירות המבחן ציין כי ייתכן שהמוטיבציה שגילה הנאשם לטיפול חיצוני על מנת להביא להקלה בדינו, אך לצד זאת התרשם כי הנאשם מעוניין לשנות את מהלך חייו, וכי נראה כי הפנים את הצורך בשינוי דפוסי אלימות המאפיינים אותו.

בתסקיר מיום 25.3.2020 ציין שירות המבחן כי הנאשם משתתף במסגרות טיפוליות ייעודיות, וכי ההתרשמות

היא כי הוא עושה כן ממניעים פנימיים. קצין המבחן ציין את התרומה הרבה של תהליך זה לנאשם.

בתסקיר מיום 22.6.2020 מסר שירות המבחן כי, אף שחלה הפסקה בטיפול השיקומי עקב שיבוש בעבודת שירות המבחן בשל מגפת הקורונה, עומד קצין המבחן בקשר עם הנאשם. קצין המבחן ציין את השנוי המשמעותי שערך הנאשם בחייו מאז העבירה נשוא תיק זה, ואת הצלחתו של תהליך השיקום שעבר. משכך ממליץ שירות המבחן על הטלת מאסר בעבודות שירות וכן הטלת צו מבחן למשך 18 חודשים.

טיעוני הצדדים

5. המאשימה עומדת על החומרה הרבה הכרוכה בעבירות אלימות בכביש, ועל הצורך בהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה בגינה. לטענתה פגיעת הנאשם באמצעות מכוניתו במתלונן הייתה עלולה להסתיים ב"נזק אדיר" שכן הנאשם "היה עלול למחוץ אותו".

המאשימה עותרת לקביעת מתחם עונש בין 3 - 6 שנות מאסר בפועל. נוכח הרשעותיו הקודמות של הנאשם מחד גיסא, ונוכח הודאתו ותהליך השיקום שעבר מאידך גיסא, סבורה המאשימה כי יש למקם את עונשו "בחלק הגבוה של השליש התחתון למתחם... שהוא כ - 3.5 שנים".

6. ב"כ הנאשם טוען כי התנהגותו של ס' מהווה נסיבה המצדיקה הקלה בעונשו של הנאשם. ב"כ הנאשם עמד על כך כי הנאשם לא תכנן להשתתף בקטטה, וכי נקלע אליה שלא ביוזמתו. לדבריו אין לייחס לנאשם אחריות להטלת מוט הברזל על ס' על ידי האחר שישב במכוניתו.

ב"כ הנאשם עמד על חשיבותו של ההליך השיקומי שעבר הנאשם. בדיון שהתקיים ביום 27.10.2019, שבו נדונה בין היתר בקשת שירות המבחן לדחיית הטיעונים לעונש כדי לאפשר קיום הליך טיפולי בנאשם כאמור לעיל, טען ב"כ הנאשם כי לא תהיה מניעה לגזור על הנאשם מאסר לריצוי בפועל אף אם הליך השיקום יעלה יפה, זאת על מנת ששיקום הנאשם יבוא לידי ביטוי ברמת הענישה, וכן בתקווה שלאחר שחרורו מהמאסר יחזור הנאשם לחברה כשהוא "אדם אחר".

בדיון מיום 23.7.2020 ביקש ב"כ הנאשם לדחות פעם נוספת את מועד מתן גזר הדין, על מנת שיהיה בידי הנאשם להתקדם עוד בתהליך השיקום שלו, בין היתר בשים לב לעיכוב שחל בשל מגפת הקורונה בתכניות טיפוליות שבהן התכוון הנאשם ליטול חלק.

ב"כ הנאשם עמד על השינוי הגדול שהתחולל בתפיסת עולמו של הנאשם מאז מעצרו, וטען כי מאדם אימפולסיבי חסר יכולת לווסת את כעסיו, הפך הנאשם לאדם הבוחן לראשונה את אישיותו ופועל לשנות את אורח חייו. לדבריו חל שינוי מהותי בנאשם המצדיק הקלה בעונש. לטענתו נוכח שבעת החודשים שבהם שהה הנאשם במעצר

ממש, יש מקום לסטייה ממתחם העונש ההולם ולהטלת עונש של תשעה חודשי מאסר בעבודות שירות, תחת החזרת הנאשם לבית הסוהר.

7. בדברו האחרון אמר הנאשם כי בעקבות מעצרו ותקופת השיקום האחרונה חל בו שינוי רב. למען ילדיו ולמען עצמו הוא החליט להמנע מהשתתפות בעימותים ובקטטות. לדבריו הוא אמנם ראוי לעונש, אך בגזירת הדין יש להביא בחשבון את פגיעתו של העונש בילדיו.

דיון והכרעה

8. בשל סכסוך על עניין של מה בכך נקט הנאשם באלימות חמורה. סטייה של מכונית הטויוטה שבה נהג ס' לכיוון מכוניתו, עוררה את כעסו. משכך בחר הנאשם להסיט את מכוניתו לכיוון מכוניתו של סלאימה, באופן שגרם לנסיעת שתי המכוניות בקרבה רבה זו לזו, עד לעצירתן. הנאשם לא הסתפק בכך, והסלים את האירוע, בכך שיצא ממכוניתו וקרר אל מכוניתו של סלאימה.

התנהגות מאיימת זו - הסטת מכוניתו של הנאשם לכיוון מכוניתו של סלאימה, יציאה מהמכונית והליכה לעבר מכוניתו של ס' - היא שהובילה לאלימות שבאה בעקבותיה. בין השניים התפתח דין ודברים, שבסופו נקטו השניים אלימות הדדית. עם התערבותם של עוברים ושבים, אשר הפרידו בין הניצים, שוב היה בידו של הנאשם לסיים את האירוע. ואולם הנאשם הסלים פעם נוספת את האירוע, בכך שפתח בנסיעה מהירה "מתוך כוונה אלימה" כאמור בכתב האישום המתוקן, ופגע באמצעות מכוניתו בס' ובעובר אורח וגרם להם חבלות חמורות. מיד לאחר מכן נסע בהילוך אחורי, ואף שסלאימה היה מוטל על הכביש, נסע הנאשם לעברו פעם נוספת, אך הפעם לא פגע בו.

9. נורמה חברתית של שימוש באלימות לצורך פתרון סכסוכים פוגעת באושיות החברה, מאיימת על הביטחון האישי של חבריה וחושפת אותם לסיכון של פגיעה בגופם ובכבודם. חומרה יתרה נודעת לאירועי אלימות שראשיתם בסכסוך על השימוש בכביש. אירועי אלימות מהסוג שבו נקט הנאשם, מסתיימים לא פעם בפגיעה אנושה בבריאותו של הקורבן ואף בסיכון לחייו.

פסיקת בית המשפט העליון מדגישה פעם אחר פעם את הצורך בהטלת עונשים משמעותיים בגין התנהגות אלימה. בע"פ 759/16 ג'בארין נ' מדינת ישראל (13.6.2016) נקבע:

"בית משפט זה עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם אלימות החותרת תחת זכותו של אדם לשלמות גופו... וכן על הצורך להרתיע את הפונים לפתרון סכסוכים בכוח הזרוע באמצעות השתת עונשים הולמים ומשמעותיים. זאת במטרה להעביר את המסר כי החברה אינה סובלנית להתנהגויות מסוג זה...".

דברים אלה יפים לענייננו. כדי להלום את מעשיו של הנאשם ולהרתיע אותו ואחרים מלנקוט בדרך זו יש להטיל עליו עונש מכביד.

באירוע נשוא כתב האישום, עשה הנאשם שימוש במכוניתו ככלי נשק, ובאמצעותה גרם חבלה חמורה לשני אנשים. פגיעת הנאשם במתלוננים בדרך של נהיגת מכוניתו במהירות גבוהה, עלולה הייתה להסתיים בתוצאה חמורה בהרבה מזו שנגרמה בפועל. התוצאה שנגרמה אף היא חמורה ומטבע הדברים, אף שלא הוגשו בעניין זה ראיות, פגיעות כאמור, במיוחד אלה שנגרמו למתלונן, מחייבות טיפולים רפואיים מתמשכים וגורמות סבל רב.

בקביעת מתחם העונש ההולם יש להביא בחשבון את תרומתו של ס' לאירוע. ואולם לכך משקל מוגבל נוכח תפקידו הדומיננטי של הנאשם באירוע - כאמור לעיל הוא שגרם לאירוע, הוא שהסלים אותו בשתי נקודות זמן משמעותיות והוא שגרם בסופו של דבר לתוצאה החמורה.

10. עיון בפסיקה מעלה כי קיים מנעד רחב בענישה בגין העבירות שבהן הורשע הנאשם, וכן בעבירות של פגיעה מכוונת באדם באמצעות כלי רכב:

בע"פ 1676/12 מישצ'נקו נ' מדינת ישראל (19.9.12), נדון עניינו של מערער, שבשל כעסו על המתלוננים, פגע בהם באמצעות מכוניתו במכוון, באופן ששלושת המתלוננים הועפו כתוצאה מהפגיעה, נפלו ארצה ונגרמו להם חבלות קשות - שברים, חתכים, ושפשופים. הנאשם המשיך בנסיעה פרועה, התקרב שוב אל המתלוננים, שלא מתוך כוונה לפגוע בהם, אך התנגש במדרכה בעוצמה. בית המשפט העליון אישר עונש מאסר של חמש שנים שהוטל על הנאשם.

בע"פ 6037/17 בניטה נ' מדינת ישראל (9.1.2017) נדון עניינו של מערער, שעל רקע קטטה המונית שארעה בסמוך לכך ליד מועדון, נסע במהירות ופגע במכוון באחד מהמשתתפים בקטטה; נסע לאחור, ופגע בו פעם נוספת, ועמד מעליו עם רכבו כדקה. הנאשם נדון לשלוש וחצי שנות מאסר בפועל וכן הופעל בעניינו מאסר על תנאי של שנה מחציתו במצטבר.

בע"פ 7142/18 מדינת ישראל נ' דכור (29.5.2019) נדון עניינו של מערער, שבשל סכסוך משפחתי החליט לפגוע במתלונן כבן 84. המערער נסע לעברו של המתלונן במהירות רבה מאוד ופגע בו עם מכוניתו. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן פגיעות קשות, ובהן דימומים במוח, שברים בצלעות, בפנים, קרע בטחול ועוד. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 4 - 8 שנות מאסר, והעמיד את עונשו מחוץ לגדרי המתחם על שנתיים מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, בכך שהעמיד את עונש המאסר על ארבע שנים.

בע"פ 4263/14 מג'די נ' מדינת ישראל (2.6.2015) אושר עונש של שלוש שנות מאסר שנגזר על נהג, שדרס נהג אחר בשל סכסוך בכביש. המערער נסע במהירות לכיוונו של המתלונן ופגע בו באופן שגרם לנפילתו על הכביש; המערער המשיך בנסיעה מהירה, עלה על גופו של המתלונן עם רכבו ונמלט מהמקום. כתוצאה מכך נפצע המתלונן בראשו, ידיו ורגליו, והוא פונה לבית החולים.

בע"פ 3090/11 ענתבאווי נ' מדינת ישראל (18.10.12) אישר בית המשפט העליון עונש של שלוש שנות מאסר בפועל, בגין פגיעה מכוונת באדם, על רקע סכסוך בין המערער לנפגע. המערער המשיך בנסיעה כשהמתלונן נאחז במגבים של מכוניתו, באופן שגופו נחבט בחפץ גדול שניצב בסמוך. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן חבלות חמורות, שברים באגן וברגל שמאל.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה שעניינה פגיעה מכוונת באמצעות מכונית כלהלן:

בת"פ (מחוזי מרכז) 7437-12-16 אלנבארי נ' מדינת ישראל (25.10.2018) נדון נאשם לשנתיים מאסר בפועל בגין פגיעה כאמור, שהתרחשה בעקבות קטטה. הנאשם הורשע בין היתר בעבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, זאת בגין נהיגתו המהירה לעבר המתלונן וביתו שהלכה לצידו, פגיעתו במתלונן וניסיון לפגוע בו בשנית. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן שברים בבסיס הגולגולת.

בת"פ (מחוזי חיפה) 14459-0-17 מדינת ישראל נ' תלחמי (10.6.2018) נקבע מתחם עונש הולם של 12 - 36 חודשים בגין פגיעה מכוונת באמצעות מכונית. בשל פגיעת המכונית בו, הוטח המתלונן על מכסה המנוע. הנאשם המשיך בנסיעתו עד שהתלונן נפל מהמכונית. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן שברים בכל חלקי גופו והמטומות, ולביתו נגרמו חבלה בידה וברגליה.

אין להתעלם מכך שעניינם של חלק מפסקי הדין האמורים בעבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, שעונשה המרבי גבוה מזה הקבוע בצידה של העבירה שבה הורשע הנאשם. עם זאת משקלו של שיקול זה מוגבל (ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013)). יצוין כי בחלק מהפסיקה האמורה, הורשעו הנאשמים גם בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה.

11. נוכח נסיבות העניין שלפנינו כמפורט לעיל ובשים לב לפסקי הדין האמורים, מתחם העונש ההולם לעבירות שבהן הורשע הנאשם עומד על 30 - 60 חודשי מאסר בפועל.

12. בקביעת עונשו של הנאשם יש להביא בחשבון את העובדה שזו הרשעתו השמינית, וכן את עונשי המאסר הקודמים שהוטלו עליו בעבר. מאידך גיסא יש להביא בחשבון את הודאתו של הנאשם ובעיקר את המאמץ השיקומי שעשה לאחרונה, ואת תוצאותיו החיוביות כאמור לעיל.

נראה כי, לראשונה בחייו, מתמודד הנאשם עם נטיתו להתנהגות אימפולסיבית ולפתרון סכסוכים בדרכי אלימות. יש לקוות כי הנאשם יתמיד לכך. עם זאת, נוכח חומרתה היתרה של העבירה שבה הורשע ונוכח שבע ההרשעות הקודמות של הנאשם, אין בכך כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם כמבוקש על ידי בא-כוחו. נוכח נסיבות אלה אין גם הצדקה לדחייה נוספת של גזר הדין כמבוקש על ידי ב"כ הנאשם. יצוין כי שירות המבחן לא עתר לדחייה כאמור. בקביעת העונש תובא בחשבון גם תקופת מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני. נוכח נסיבות אלה, ייקבע עונשו בקרבת תחתית מתחם העונש ההולם.

13. אשר על כן דינו של הנאשם ייגזר כלהלן:

33 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו (6.10.2018 עד 16.4.2019).

שנת מאסר על תנאי, שלא יעבור תוך שלוש שנים משחרורו עבירת אלימות מסוג פשע.

שישה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור תוך שלוש שנים משחרורו עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות עבירת איומים.

פיצוי לא' ס' בסך 30,000 ₪; ופיצוי למחמד גנים בסך 15,000 ₪. הפרקליטות תודיע לשניים על הפיצוי שלו הם זכאים.

פסילת רישיון נהיגה למשך שנתיים משחרורו של הנאשם ממאסר.

ניתן היום, ג' אלול תש"פ, 23 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.